

Automatyczne testy akceptacyjne - selenium

Automatyczne testy akceptacyjne

Idea testów akceptacyjnych

- Głównym celem testów akceptacyjnych nie jest znajdowanie błędów, a upewnienie się, że aplikacja spełnia oczekiwania klienta i użytkowników
- Przyjęło się, że na tym etapie aplikacja musi wstępnie działać, a testy są wykonywane po stronie klienta lub też przez użytkowników końcowych
- Testy dzielimy:
 - alfa - są wykonywane przez twórców oprogramowania na środowisku testowym
 - beta - są wykonywane u klienta w jego własnej lokalizacji
- Należy ustalić sposób komunikacji między twórcami, a klientem w celu sygnalizacji napotkanych problemów
- Przykład testu
 - Załóżmy, że portal społecznościowy wypuszcza dużą funkcjonalność. Część testów akceptacyjnych jest wykonywana po stronie klienta, przez wybraną grupę użytkowników. Otrzymują oni również narzędzie, w którym dokonują oceny funkcjonalności, zanim owa funkcjonalność trafi do wszystkich

Automatyczne testy akceptacyjne

Idea testów automatycznych

- Testy akceptacyjne to przede wszystkim testowanie UI
- Dzielimy je na manualne i automatyczne
- Testy manualne są żmudne i kosztowne czasowo, dlatego powstały programy automatyzujące scenariusze testowe
- Testy automatyczne uzupełniają testy manualne, ale nie są w stanie ich całkowicie zastąpić
- Zalety:
 - możliwość zbudowania scenariusza testowego oraz odtwarzania kroków w sposób powtarzalny
 - większa kontrola nad potencjalnymi defektami w systemie
- Wady:
 - utrzymywanie testów jest kosztowne

Automatyczne testy akceptacyjne

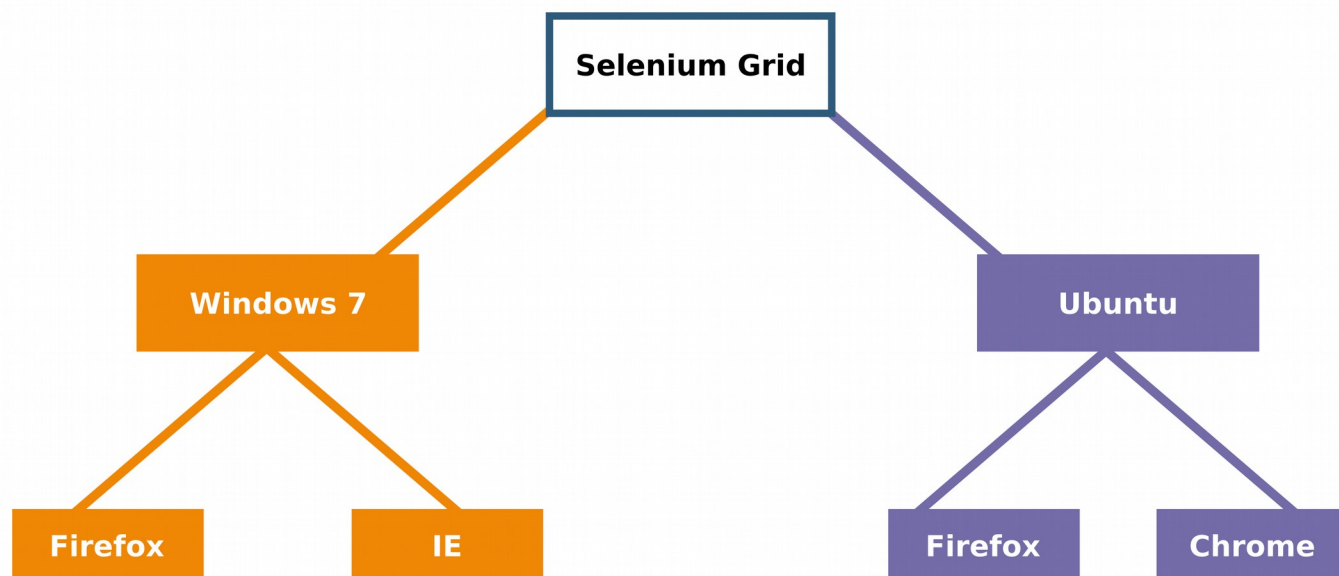
Selenium

- Selenium to darmowe narzędzie pozwalające przeprowadzić testy automatyczne dla aplikacji webowych
- Wykorzystuje przeglądarkę do sprawdzenia działania kodu i obsługuje wszystkie popularne programy tego rodzaju (m in. Firefox, Safari i Chrome) co umożliwia sprawdzenie oprogramowania dla różnych konfiguracji
- Umożliwia współdziałanie z przeglądarkami bez interfejsu, co pozwala przeprowadzać testy znacznie szybciej i za pomocą mniejszej ilości zasobów

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium Grid

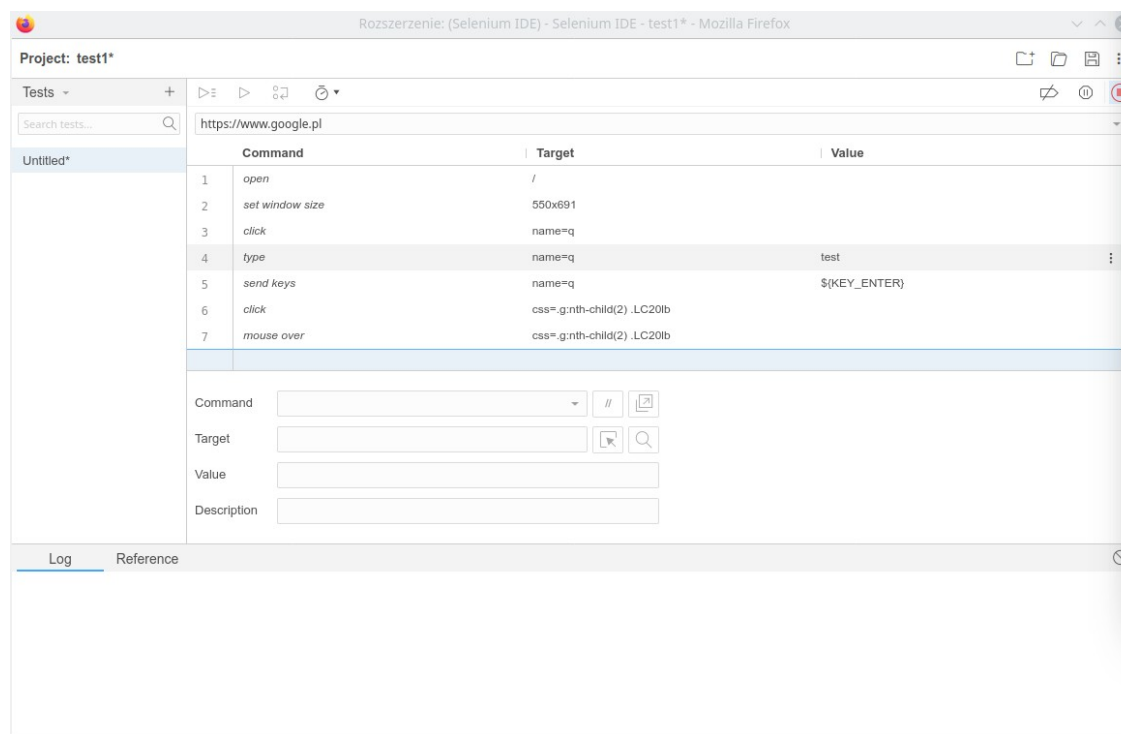
- Selenium Grid - umożliwia wykonywanie testów na wielu serwerach umożliwiając jednocześnie przetestowanie różnych konfiguracji
- Budowa
 - hub - maszyna, która jest centralnym punktem Grida. Otrzymuje żądania i dystrybuje je pomiędzy node'y
 - node - (minimum jeden) maszyna testowa z własną konfiguracją systemu operacyjnego, przeglądarki i innych parametrów

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium IDE

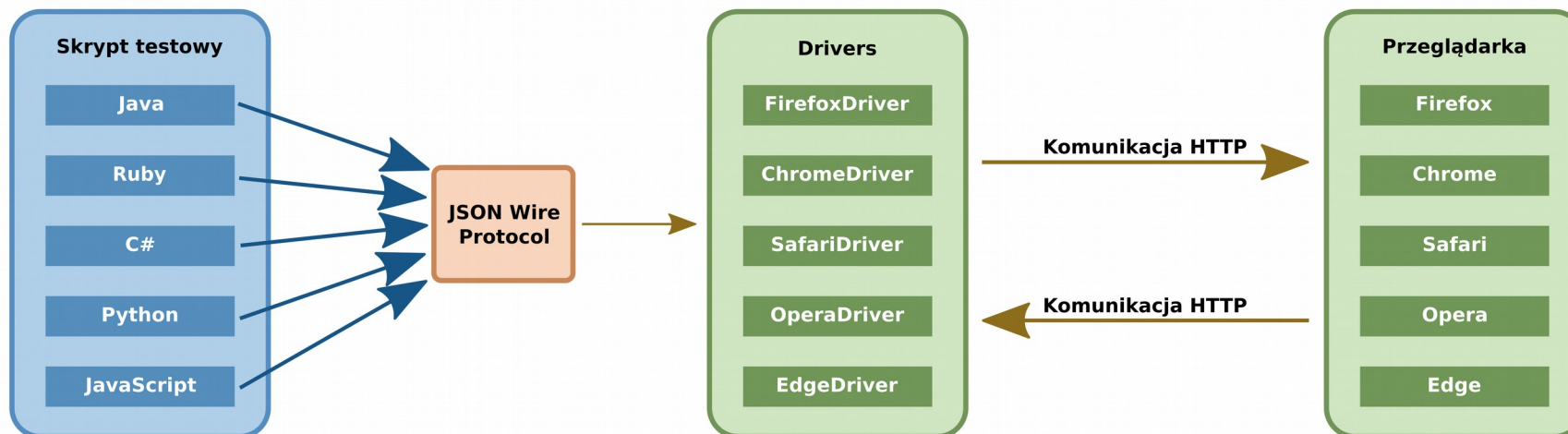
- Selenium IDE - wtyczka do przeglądarki, którą można wykorzystać do tworzenia testów na podstawie zarejestrowanych operacji wykonywanych przez użytkownika (nagrywarka).
- Testy choć generowane w ten sposób pozwalają szybko uzyskać wyniki, nie są polecane, ponieważ taki test nie wspiera reużywalności kodu. W momencie gdy coś się zmieni w naszej aplikacji, łatwiej jest usunąć wszystko i nagrać jeszcze raz zamiast poprawiać gotowe scenariusze

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver

- Selenium WebDriver – wykorzystując popularne języki programowania, umożliwia wykonywanie testów automatycznych

- Skrypt testowy posiada oficjalne wsparcie dla takich języków jak Java, C#, Ruby, Python, JavaScript
- Odpala on serwer selenium (driver) zgodny z daną przeglądarką (Google Chrome, Mozilla Firefox, Internet Explorer, Opera, Safari)
- Test wysyła zapytania do serwera selenium poprzez JSON, serwer to przetwarza aby było zrozumiałe dla przeglądarki oraz wysyła do niej oczekując na odpowiedź

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - WebElements

- Testowanie opiera się na WebElementach czyli wszystkich elementach widocznych na stronie. Wyszukujemy je przy pomocy lokatorów:

- **Atrybutu id**

`<input type="text" id="uniqueId">`

Lokator: `By.id("uniqueId")`

- **Atrybutu name**

`<button type="text" name="decision">Submit</button>`

Lokator: `By.name("decision")`

- **Class name**

`#superButton` - znajdź element o id „superButton”

`.superClass` - znajdź wszystkie elementy zawierające klasę „superClass”

`<input type="text" class="superClass">`

Lokator: `By.className("superClass")`

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - WebElements

- **XPath** - język ścieżek XML. Wskazuje ścieżki do elementów, które dzielimy na relatywne, absolutne lub można wykorzystać atrybuty

Do wyznaczania ścieżek wykorzystujemy następujące elementy:

- / - rozpoczyna wyszukiwanie od elementu root
- // - zaznacza wszystkie elementy w dokumencie
- nazwa_elementu - wskazuje wszystkie elementy danego typu
- . - służy do zaznaczenia aktualnego elementu
- .. - wskazuje rodzica aktualnego elementu
- @ - służy do określania atrybutów

Ścieżka absolutna wskazująca na całą stronę

Lokator: `By.xpath("/html")`

Ścieżka relatywna wskazująca wszystkie elementy <button> na stronie

Lokator: `By.xpath("//button")`

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - WebElements

- **XPath** c.d.

Ścieżka relatywna wskazująca wszystkie elementy `<button>`, które są dziećmi elementu `<div>`

Lokator: `By.xpath ("//div/button")`

Szukanie elementów `<button>` zawierających `type='submit'`

Lokator: `By.xpath ("//button[@type='submit']")`

Metoda niezalecana, ponieważ ścieżki są nietrwałe w momencie zmiany struktury na stronie

- **LinkText** - bazuje na `innerText` znacznika `<a>`

`<a>nazwa linku`

Lokator: `By.linkText("nazwa linku")`

Metoda niezalecana gdyż tekst może się zmieniać np. w momencie posiadania wielu wersji językowych

- WebElementy możemy odnajdywać na stronie np. wykorzystując w firefoxie inspektora znajdującego się w części „Dla twórców witryn”

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver

- Przykładowy scenariusz testowy dla logowania na stronie

(<http://automationpractice.com/index.php>)

- Wejdź na stronę logowania
 - Wpisz dane logowania
 - Wybierz przycisk logowania
 - Sprawdź poprawność logowania
- Problemy skryptu testowego
 - Test jest bardzo słabo czytelny
 - W chwili zmiany frameworka testowego, musimy zmienić również nasze testy. Wszelkie zmiany dotyczą naszych testów

```
public class SeleniumTest {  
  
    private WebDriver driver;  
  
    @Before  
    public void init() {  
        System.setProperty("webdriver.gecko.driver", "driver/geckodriver");  
        driver = new FirefoxDriver();  
    }  
  
    @Test  
    public void selenium() throws Exception {  
        String address = "http://automationpractice.com/index.php";  
        driver.get(address);  
  
        WebElement loginButton = driver.findElement(By.className("login"));  
        loginButton.click();  
  
        WebElement loginField = driver.findElement(By.id("email"));  
        loginField.sendKeys("selenium@wp.pl");  
  
        WebElement passwordField = driver.findElement(By.id("passwd"));  
        passwordField.sendKeys("abcABC");  
  
        WebElement submitLogin = driver.findElement(By.id("SubmitLogin"));  
        submitLogin.click();  
  
        WebElement userLink = driver.findElement(By.linkText("Selenium"));  
        assertTrue(userLink.isDisplayed());  
    }  
  
    @After  
    public void close() {  
        driver.quit();  
    }  
}
```

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver

- Page Object Pattern (POP) - jest to podstawowy wzorzec używany przy implementacji testów automatycznych. Wprowadza ideologię mającą na celu odizolowanie stron, widoków i elementów na stronie od samych testów
- Testy stają się wtedy czytelniejsze, łatwiejsze w implementacji oraz prostsze w utrzymaniu
- Pomaga z problemami związanymi ze zmianami w testowanym oprogramowaniu
- Wzorzec możemy zastosować do wszystkich elementów stron – daje nam to logiczny przepływ w kodzie testu

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver

- Modyfikacja testu logowania wykorzystując Page Object Pattern

```
public class LoginPage {  
    private WebDriver driver;  
  
    public LoginPage(WebDriver driver) {  
        this.driver = driver;  
        PageFactory.initElements(driver, this);  
    }  
  
    @FindBy(id = "email")  
    private WebElement loginField;  
  
    @FindBy(id = "passwd")  
    private WebElement passwordField;  
  
    @FindBy(id = "SubmitLogin")  
    private WebElement submitLogin;  
  
    public void loginOnPage(String login, String password) {  
        loginField.sendKeys(login);  
        passwordField.sendKeys(password);  
        submitLogin.click();  
    }  
}
```

Wykorzystujemy PageFactory z inicjalizacją w konstruktorze, tak aby pola z adnotacją findby były wypełniane w momencie utworzenia obiektu

```
public class SeleniumTest {  
    private WebDriver driver;  
  
    @Before  
    public void init() {  
        System.setProperty("webdriver.gecko.driver", "driver/geckodriver");  
        driver = new FirefoxDriver();  
    }  
  
    @Test  
    public void selenium() throws Exception {  
        String address = "http://automationpractice.com/index.php";  
  
        driver.get(address);  
  
        WebElement loginButton = driver.findElement(By.className("login"));  
        loginButton.click();  
  
        LoginPage loginPage = new LoginPage(driver);  
        loginPage.loginOnPage("selenium@wp.pl", "abcABC");  
  
        WebElement userLink = driver.findElement(By.linkText("Selenium"));  
        assertTrue(userLink.isDisplayed());  
    }  
  
    @After  
    public void close() {  
        driver.quit();  
    }  
}
```

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - podejście standardowe

- Metoda testów omawianych do tej pory
- Kilka standardowych metod:
 - `WebDriver.get(String url)` – otwórz stronę o podanym adresie
 - `WebDriver.close()` – zamknij aktywne okno
 - `WebDriver.getCurrentUrl()` – zwróć url aktualnie otwartej strony
 - `WebDriver.Navigation.refresh()` – odśwież stronę
 - `WebDriver.Navigation.back()` – nawiguj „wstecz” w historii przeglądarki
 - `WebDriver.Navigation.forward()` – nawiguj „dalej” w historii przeglądarki
 - `WebElement.click()` – kliknij dany element
 - `WebElement.sendKeys(<tekst>)` – wpisz tekst w element (np. polu tekstowym)
 - `WebElement.clear()` – jeżeli elementem jest pole tekstowe, wyczyść jego wartość
 - `WebElement.getText()` – zwróć tekst elementu
- Metody te pozwalają na zasymulowanie tylko podstawowych akcji użytkownika

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - wykorzystanie klasy Actions

- Klasa Actions udostępnia dużą paletę akcji wykonywanych za pomocą klawiatury i myszki. Można je łączyć w ciąg realizowanych po sobie czynności

```
@Test
public void seleniumAction1() throws Exception {
    String address = "http://demo.guru99.com/test/drag_drop.html";

    driver.get(address);

    WebElement From = driver.findElement(By.xpath("//*[@id='credit2']/a"));
    WebElement To = driver.findElement(By.xpath("//*[@id='bank']/li"));

    Actions builder = new Actions(driver);

    builder.dragAndDrop(From, To)
        .perform();
}
```

- Scenariusz testowy:
 - wejdź na stronę
 - przeciągnij upuść element
- Metoda perform() buduje i wykonuje zadaną akcję

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - wykorzystanie klasy Actions

```
@Test
public void seleniumAction2() throws Exception {
    String address = "http://demo.guru99.com/test/drag_drop.html";

    driver.get(address);

    Actions builder = new Actions(driver);

    builder.keyDown(Keys.SHIFT)
        .click(driver.findElement(By.id("item1")))
        .click(driver.findElement(By.id("item10")))
        .keyUp(Keys.SHIFT)
        .dragAndDrop(driver.findElement(By.id("cdk-drop-list-1")), driver.findElement(By.id("cdk-drop-list-2")))
        .perform();
}
```

- Scenariusz testowy:
 - wejdź na stronę
 - wciśnij klawisz SHIFT
 - wybierz elementy od 1 do 10
 - puść klawisz SHIFT
 - przeciągnij upuść element

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - wykorzystanie klasy Actions

- Kilka standardowych metod:
 - `Actions.contextClick(WebElement onElement)` - kliknij prawym przyciskiem myszy na podanym elemencie
 - `Actions.doubleClick()` - wykonaj podwójne kliknięcie
 - `Actions.moveToElement(WebElement toElement)` - ustaw kursor myszy na wskazanym elemencie
 - `Actions.keyDown(Keys theKey)` - wciśnij przycisk klawiatury
 - `Actions.keyUp(Keys theKey)` - puść przycisk klawiatury
 - `Actions.dragAndDrop(WebElement source, WebElement target)` - przeciągnij element „source” i upuść go na elemencie „target”

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - wykorzystanie klasy Robot

- Klasa Robot podobnie jak Action, symuluje klawiaturę i myszkę. Ma mniejsze możliwości niż Actions, ale posiada możliwość kliknięcia czy pisania nie tylko do aplikacji webowej, ale również do okienek systemowych

```
@Test
public void seleniumRobot() throws Exception {

    Robot robot = new Robot();
    robot.mouseMove(500, 500);
    robot.mousePress(InputEvent.BUTTON1_MASK);
    robot.mouseRelease(InputEvent.BUTTON1_MASK);
    robot.keyPress(KeyEvent.VK_7);
    robot.keyRelease(KeyEvent.VK_7);

}
```

- Scenariusz testowy:
 - stwórz instancję klasy Robot
 - przesuń kursor myszy na pozycję x=500px, y=500px
 - kliknij lewym przyciskiem myszy
 - napisz 7

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - wykorzystanie klasy Robot

- Kilka standardowych metod:
 - `Robot.mouseMove(int x, int y)` – umieść kursor myszki na wskazanych koordynatach ekranu
 - `Robot.mousePress(int button)` – kliknij przyciskiem myszki
 - `Robot.keyPress(int keycode)` – wciśnij dany klawisz
 - `Robot.keyRelease(int keycode)` – puść dany klawisz
 - `Robot.mouseWheel(int wheelAmt)` – użyj scroll'a myszki
 - `Robot.createScreenCapture(Rectangle screenRect)` – zrób screenshot zdefiniowanego obszaru ekranu

Automatyczne testy akceptacyjne

Selenium WebDriver - wykorzystanie interfejsu JavascriptExecutor

- Interface JavascriptExecutor umożliwia wykonywanie skryptów javascript z poziomu testu

```
@Test
public void seleniumRobot() throws Exception {

    String address = "http://automationpractice.com/index.php";

    driver.get(address);

    JavascriptExecutor js = (JavascriptExecutor) driver;

    js.executeScript("document.getElementById('search_query_top').value='test'");

}
```

- Zadaniem testu jest wejście na stronę oraz w górnym polu wyszukiwarki wpisać tekst: „test”
- Z wykorzystaniem tego interfejsu można wpisywać wartości, klikać przyciski, zmieniać aktywność przycisków lub przesuwąć scrollmem